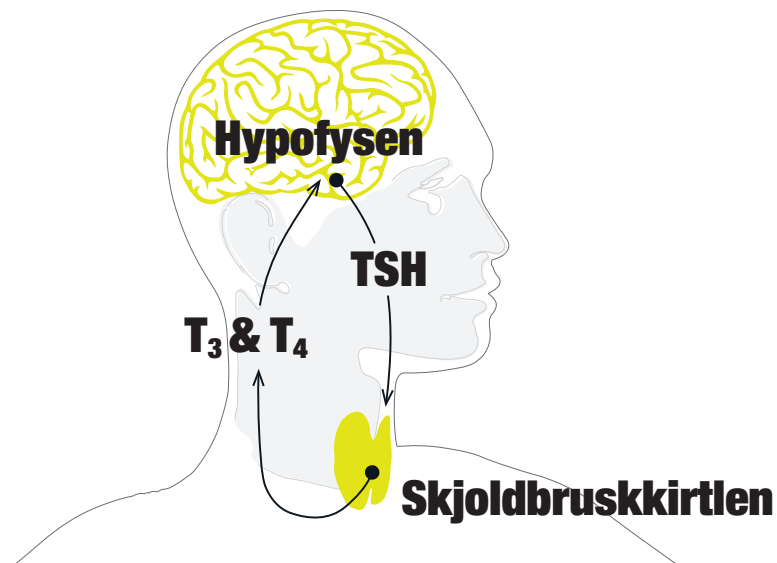

SKJOLDBRUSKKIRTLEN OG STOFSKIFTET

Skjoldbruskkirtlen er en lille kirtel, der sidder i det bløde punkt forrest på halsen mellem kravebenene. Kirtlen har samme form som en sommerfugl og hedder på latin thyreoidea. Skjoldbruskkirtlen producerer stofskiftetormonerne triiodthyronin (T3) og thyroxin (T4). Hvor meget stofskiftetormon kroppen skal bruge og hvornår, styres af hormonet TSH,

som hjernens hypofyse producerer. Stofskiftet reguleres altså i et samspil mellem hypofysen og skjoldbruskkirtlen. Stofskiftetormonerne sørger tilsammen for kroppens energiomsætning og er livsvigtige for os.

HENT VIDEN HOS STOFSKIFTEFORENINGEN

Får du en cancerdiagnose, vil du forståeligt nok have fokus på den og på at blive behandlet. Men der kommer en tid efter, da det er vigtigt at få styr på stofskiftet og kunne leve med sin stofskiftesygdom. Her kan du eksempelvis hente viden og hjælp i Stofskifteforeningen. Stofskifteforeningen afholder informationsmøder rundt om i landet flere gange om året, hvor vi fortæller om stofskiftesygdomme generelt, men også den nyeste forskning.

Bliver du medlem af foreningen, modtager du også fire gange om året et medlemsblad fyldt med den nyeste viden om stofskiftesygdomme. Du kan se de kommende informationsmøder, melde dig ind og læse meget mere om stofskiftesygdomme på stofskifteforeningen.dk Derudover kan du få rådgivning på foreningens telefonrådgivning. Foreningen sender desuden jævnligt nyhedsbreve ud til medlemmer på mail og har også en facebook-side.

- FORENINGEN FOR STOFSKIFTEPATIENTER

Blekinge Boulevard 2 | DK - 2630 Taastrup
info@stofskifteforeningen.dk | Sekretariat: +45 2973 2101
Patientrådgivning: +45 7026 0370 (man. kl. 19-21)

CANCER

**- CANCER I SKJOLDBRUSKKIRTLEN ER SJÆLDEN, OG
PROGNOSEN ER NORMALT GOD VED TIDLIG DIAGNOSE**

stofskifteforeningen.dk

SYMPTOMER

Det mest almindelige symptom på cancer i skjoldbruskkirtlen er en hård knude, der vokser på forsiden af halsen. De fleste knuder er dog godartede, men ved en hurtigt voksende knude, dvs. inden for uger og ved hævede lymfeknuder, er det vigtigt at søge læge. Ud over det er det vigtigt at søge læge ved synkebesvær eller ved hæshed. En kræftknude vil normalt ikke påvirke produktionen af stofskeftehormoner, og derfor vil der ikke opleves ændringer i stofskeftet.

HYPPIGHED

Cancer i skjoldbruskkirtlen er relativ sjælden. Denne type cancer udgør omkring 1 % af alle cancertilfælde i Danmark, med omkring 300 nye tilfælde om året. Sygdommen er relativ fredelig, og der findes på ethvert tidspunkt omkring 3000 personer, som har cancer i skjoldbruskkirtlen. Cancer i skjoldbruskkirtlen forekommer mere hyppigt hos kvinder end hos mænd.

TYPER AF CANCER I SKJOLDBRUSKKIRTLEN

Diagnosen cancer i skjoldbruskkirtlen kan først stilles, når en vævsprøve har vist, at der er cancerceller til stede. Der findes flere forskellige typer skjoldbruskkirtelcancer, og det er vigtigt at stille den rette diagnose samt fastslå sygdommens stadie for at kunne give den rigtige behandling.

- **Papillær** – (70%) Den mest almindelige hos børn og unge, særlig hos kvinder. Den opfører sig relativt godartet og vokser langsomt. Prognosen er god.
- **Folikulær** – (15%) Den optræder ofte i alderen 40-60 år og er den næstmest almindelige cancerform. Prognosen er god.
- **Medullær** – (7 %) Der er forskellige varianter. Er ofte arvelig.

→ **Anaplastisk** – (8%) En hurtigvoksende form, forekommer almindeligvis hos patienter i en høj alder.

→ **Lymfom** – (<5%) Gennemsnitsalderen er 60 år, ofte forekommer der samtidig en kronisk autoimmun stofskeftesygdning. Lymfom i skjoldbruskkirtlen ligner lymfecancer og opfører sig på samme måde.

BEHANDLING

Behandling af cancer i skjoldbruskkirtlen består af operation af skjoldbruskkirtlen, ofte efterfulgt af radiojodbehandling eller anden strålebehandling. Herved fjerner man eventuelle rester af cancer- og skjoldbruskkirtel celler.

Hvis den efterfølgende radiojodbehandling skal være effektiv, skal der i nogle få dage være et højt niveau af TSH i kroppen. Det høje niveau kan opnås ved at undlade behandling med skjoldbruskkirtelhormon i en periode. Eller alternativt kan man fortsætte behandling med stofskeftehormon og samtidig tilføre kroppen syntetisk TSH. Efter operation skal patienten resten af livet indtage syntetisk stofskeftehormon i form af T4 og evt. T3, og TSH skal være på et lavt niveau for at holde eventuelle cancerceller i skak.

ÅRSAGER

I de fleste tilfælde er årsager til cancer i skjoldbruskkirtlen ukendte, men overvægt, mængden af jod i kosten og arvelige faktorer kan have betydning for risikoen for at udvikle cancer i skjoldbruskkirtlen. For overvægt gælder det, at jo større overvægten er, des større er risikoen for at udvikle cancer. I 2 % af alle tilfælde af cancer i skjoldbruskkirtlen, er sygdommen arveligt betinget.

FAKTA

- Lavt stofskefte som følge af cancer i skjoldbruskkirtlen behandles med syntetisk stofskeftehormon
- Den mest almindelige behandling er T4 – som fås i form af Eltroxin, Euthyrox eller Tirosint
- Behandlingen er livslang og kræver kontrol minimum hver 6. måned

